

Polskie życie kulturalne w roku 1936

Rok 1936 utrwalił się w dziejach życia kulturalnego polskiego szeregiem ważnych zdarzeń.

RADA NAUK SCIŚLYCH I STOSOWANYCH

Wydarzeniem o doniosłym znaczeniu jest powstanie Rady Nauk Sciślych i Stosowanych. Organizacja ta stworzona została przez komitet porozumiewawczy 4-ech najpoważniejszych instytucji naukowych w Polsce, a mianowicie: Polskiej Akademii Umiejętności, Tow. Naukowego Warszawskiego, Twa Naukowego we Lwowie i Akademii Nauk Technicznych. Nowo powstała instytucja ma koordynować wysiłki poszczególnych uczonych specjalistów, służyć Państwu fachową radą, pomagać do przeprowadzenia badań, oraz informować zagranicą o osiągnięciach nauki polskiej.

Pierwsze posiedzenie inauguracyjne Rady odbyło się w dniu 29 listopada b. r. w Warszawie w Pałacu Szańsja.

INSTYTUT KULTURY NARODOWEJ

Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 20. 11. przyjęła projekt ustawy o instytucie Kultury Narodowej Józefa Piłsudskiego. Instytut ten ma za zadanie badanie i zaspokajanie potrzeb nauki i sztuki polskiej przez popieranie twórczości naukowej i artystycznej, popieranie rozwoju piśmiennictwa naukowego i artystycznego, przeznaczającego dla kraju i zagranicą, współdziałanie w przygotowywaniu nowych kadr pracowników naukowych i artystycznych dla wszystkich dziedzin wiedzy oraz sztuki czystej i stosowanej.

INSTYTUT KULTURY WSI

Na podstawie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30. 11. powołany został do życia Państwowy Instytut Kultury Wsi. Instytut ten ma za zadanie badanie warunków życia, potrzeb i dążeń wiejskiej i zbiorowości wiejskiej. Instytut bada zarówno materialne, jak społeczne i duchowe przejawy życia wiejskiego w ich wzajemnym związku. W szczególności do zakresu działania Instytutu należy badanie wpływu ekonomicznych warunków życia wsi na jej kulturę, badanie zbiorowego życia wsi, potrzeb społeczno-kulturalnych wsi oraz akcji społecznej wsi.

NOWA ORTOGRAFIA

W ciągu ubiegłego roku zakończył swe prace Komitet Ortograficzny Polskiej Akademii Umiejętności, uchwalając nowe zasady ortografii polskiej, zatwierdzone przez p. min. W. R. i O. P. w dniu 19 lipca.

ZYCIE UNIWEKSYTECKIE

Ważnym wydarzeniem było odznaczenie w dniu 1. 1. orderem Polonia Restituta Uniwersytetu Jagiellońskiego i Politechniki Lwowskiej.

Uniwersytet Jagielloński odznaczony został za osiągnięcia w przeciagu wieloletniego istnienia bezcenne zdobycze w dziedzinie polskiej nauki, pielęgnowanie tradycji historycznych i patriotyczne wychowanie wielu pokoleń, zaś Politechnika Lwowska za działalność naukową i wybitny udział w walce o zjednoczenie ziem polskich w latach 1918—1920. Równocześnie odznaczeni zostali profesorowie Wszechnicy Jagiellońskiej, którzy ponieśli wybitne zasługi na polu nauki i wychowania młodzieży w duchu patriotycznym w latach 1905—1918, oraz profesorowie Politechniki Lwowskiej za zasługi na polu pracy w Politechnice Lwowskiej w latach 1905—1918.

ZYCIE NAUKOWE

Do najważniejszych wydarzeń w polskim życiu naukowym należy udział Polski w obserwacji całkowitego zaćmienia słońca w dn. 19 lipca. Obserwacja prowadzona była przez trzy grupy astronomiczne polskich pod ogólnym kierownictwem prof. Banachiewicza. Jedną z grup prowadzili badani w Grecji, drugą na Syberii, trzecią w Japonii.

Jeżeli chodzi o dziedzinę astronomii, podkreślić należy jeszcze odkrycie przez obserwatorium krakowskie nowej planety oraz odkrycie nieznanego komety 8-jej wielkości przez pomocnika obserwatora na górę Lubomir w Beskidach, Władysława Lisę. Kometę tę odkryta została jednocześnie w dwóch innych punktach obserwacyjnych w Rosji i w Japonii.

WYKOPALISKA BISKUPIŃSKIE

Prace wykopaliskowe w osadzie prąglawiejskiej z przed 2500 lat na

półwyspie jeziora biskupińskiego były w ciągu roku ubiegłego kontynuowane.

W bieżącym sezonie natrafiono na szereg cennych zabytków, odsłonięto część ulicy okrzęnej i jedną z ulic poprzecznych. Ogółem odkopano 5200 m. kw. osady. W górnej warstwie ziemi półwyspu znaleziono liczne zabytki z późnego okresu rzymskiego, oraz z okresu wczesno-piastowskiego. Wykopaliska biskupińskie dają po raz pierwszy obraz życia naszych przodków w początkach epoki żelaznej i pokazują nam jej kulturę w świetle znacznie korzystniejszym, aniżeli to przypuszczano.

O wielkim zainteresowaniu, jakim otoczone są prace naszych prehistoryków świadczy fakt, że osadę w Biskupinie zwiedziło ponad 75.000 osób.

W zakresie odkryć i wykopalisk wspomnieć należy m. in. odkrycie starożytnej baszty na placu Mariackim we Lwowie, cmentarzyska w pow. opatowskim z okresu 1.800 lat przed narodzeniem Chrystusa i osady z epoki kamiennej, dalej — odkrycie koła Halcza fundamentów wielkiej świątyni, jak przypuszczają, pierwszej halickiej katedry metropolitalnej, odkopanie szeregu cmentarzy i grobów przedhistorycznych etc.

EKSPEDYCJE NAUKOWE

Do przedsięwzięć naukowych zaliczyć też należy częściowo ekspedycje badawcze, zorganizowane w roku ubiegłym, a przede wszystkim ekspedycję na Spitzbergen, która po ukończeniu trudnego przemarszu przez Ziemię Zachodnią Spitzbergu z południa na północ, pierwszego, jaki w ogóle był dokonany, zatknęła flagę polską pod 80 stopniem szerokości geograficznej.

Dwie pozostałe ekspedycje, a mianowicie: w Alpy austriackie i w Andy mają już charakter bardziej sportowo-turystyczny, choć posiadają również cele naukowe. Ekspedycja w Andy jest obecnie w drodze na teren.

ZJAZDY NAUKOWE

W roku ubiegłym odbyły się następujące zjazdy naukowe: Międzynarodowy Kongres Nauk Administr. w Warszawie, Międzynarodowy Zjazd Fizyków, poświęcony zagadnieniom fotoluminescencji, Zjazd Profesorów Prawa Publicznego w Poznaniu, Zjazd Sprawozdawców Naukowy, poświęcony ziemiom wschodnim, Zjazd do walki z rakim w Wilnie, Zjazd Fizyków we Lwowie, Zjazd Filozoficzny w Krakowie, Zjazd Psychiatryczny w Lublinie i Chelmie, etc.

NAGRODY NAUKOWE

W roku ubiegłym przyznano szereg nagród naukowych. Nagrodę naukową m. st. Warszawy otrzymał prof. Czesław Witoszyński, inicjator i dyrektor Instytutu Aerody-

namicznego; nagrodę m. Łodzi — prof. Kazimierz Twardowski. Poza tym nagrody kas. im. Mianowskiego otrzymali: dr. Aleksander Tarnowski, prof. Jan Dembowski i inż. Jerzy Bukowski.

KONSERWACJA ZABYTEKÓW

Do najciekawszych osiągnięć w dziedzinie konserwacji i restauracji dzieł sztuki należy odsłonięcie prezbiterium kościoła św. Jakuba w Toruniu, cennego zabytku gotyckiej sztuki kościelnej. Pozwoliło ono wydobyc na światło dzienne nieskażone arcydzieła dekoracyjnej sztuki kościelnej wczesnego średniowiecza.

W zabytkowym kościele XIII wieku w Miechowie w pow. jędrzejowskim natrafiono na malowidła średniowieczne, ukryte pod warstwą tynku.

W kościele parafialnym w Sulmierzycach odkryto nieznaną obraz Łukasza Cranacha malarza niemieckiego XV wieku.

NAGRODY LITERACKIE

Przyznano w roku ubiegłym kilkanaście nagród literackich. Nagrodę literacką ministra W. R. i O. P. otrzymał Kazimierz Wierzyński za całokształt działalności literackiej, a w szczególności za tom wierszy p. t. „Wolność tragiczna”. Nagrodę m. st. Warszawy otrzymał Roman Kolonicki; nagrodę P. A. L. dla młodych — Światopeł Karpiniński za tom p. t. „Trzynaście wierszy”; nagrodę m. Krakowa — Jan Wiktor za powieść „Orka na gorzku”; wileńską nagrodę literacką im. Filomatów — prof. Marian Zdzichowski; nagrodę m. Poznania — Arkady Fiedler; nagrodę imienia Orzeszkowej (Kasy Literackiej i Tow. Literatów i Dziennikarzy) — ś. p. Stanisław Szpotński — za „Czerwone maki”; nagrodę im. Orzeszkowej w Grodnie — prof. Marian Zdzichowski; nagrodę poznańskiego Zw. Zaw. Literatów — Jan Sztudinger — za „Kantyczki śnieżne”; nagrodę marynistów im. Jerzego Szareckiego — Fryderyk Kulleschitz za „Raid dookoła świata”; nagrodę im. Bolesława Prusa (lubelskiego Zw. Pracy Kulturalnej) — Andrzej Jaworski, poeta, wydawca „Kamien”; nagrodę im. Reynela za najlepszy utwór dramatyczny wykonany w ciągu roku — p. Cwojdzinski (Wojnar) za sztukę p. t. „Epoka tempa”.

KONKURSY

Na międzynarodowym konkursie olimpijskim Jan Parandowski otrzymał brązowy medal za „Dysk olimpijski”.

Na konkursie powieściowym tow. wyd. Książnica — Atlas, ogłoszonym przez Polską Akad. Literatury, pierwszej nagrody nie przyznano nikomu, drugą natomiast otrzymała p. Hanna Malewska za „Żelazną koronę”.

Na konkursie literackim „Polski Zbrojny” pierwszą nagrodę ministra

spraw wojsk. otrzymał p. J. Znaniecki za „Dziedzictwo”, drugą nagrodę p. Adam Ostoja za „Historię pewnego kasyna”, trzecią nagrodę p. kpt. Janusz Meissner za „Teleframe”.

Na konkursie powieściowym „Ilustrowanego Kur. Codz.” pierwszą nagrodę otrzymał Juliusz Kędziora za powieść „Marcyna”.

W związku z obchodem 400-lecia śmierci ks. Piotra Skargi odbył się w Warszawie zjazd Pisarzy Katolickich.

KU CZCI BOGUSŁAWSKIEGO

Cały polski świat teatralny obchodził w roku ubiegłym setną rocznicę śmierci „Ojca sceny polskiej” Wojciecha Bogusławskiego. W Warszawie rocznicę tę obchodzono szczególnie uroczysto. W dniu 27 X odbyło się odsłonięcie pomnika Bogusławskiego, (dluta J. Szczepkowskiego), na placu Teatralnym, oraz bezpośrednio po tym odsłonięcie popiersia jego w foyer Teatru Narodowego, który w dniu tym wystawił sztukę Bogusławskiego „Spazmy modne”.

Imieniem Bogusławskiego nazwano nowy teatr, powstały w Kaliszu.

STULECIE TEATRU ROZMAITOŚCI

W dniu 13 lutego odbył się obchód stulecia teatru „Rozmaitości” — dziesięciu Teatru Narodowego. Z okazji tej rocznicy wystawiono „Cyda” Corneille’a w wolnym przekładzie Wysockiego.

W Warszawie czynnych było 21 teatrów, w tej liczbie 2 teatry żydowskie, 1 rosyjski i 3 teatry dla dzieci. Na prowincji czynnych było w 15-tu miastach 20 teatrów, w tym, 6 objazdowych.

Łodzią podwodną Do bieguna północnego Nowa wyprawa kpt. Wilkinsa

Znany badacz polarny i lotnik kpt. Wilkins postanowił odbyć próbną wyprawę do północnego bieguna, korzystając z łodzi podwodnej, jako środka lokomocji.

Ta łódź „Nautilus” nie spełnia jednak pokładanych nadziei, albowiem wykończona została dopiero w końcu lipca 1931, zamiast o dwa miesiące wcześniej. Skut-

konane wówczas ze sterowca zdjęcia powierzchni oceanu Łódzkiego świadczy, że w okolicach ziemi Franciszka Józefa nie było zwartej powierzchni lodowej, wynoszącej bodaj dwa kilometry.

Góry lodowe również w okresie letnim nie stanowią dla łodzi podwodnej niebezpieczeństwa, gdyż we właściwej strefie polarnej nie ma tych gór. Góry lodowe są to odlamane części wielkich lodowców, powstające więc mogą tylko w tych okolicach, gdzie lodowce się znajdują. Punktem wyjścia tych wielkich gór lodowych są wyspy Szpicbergen, a przede wszystkim Grenlandia. Ze jednak w strefie północnej stale panuje prąd, zmierzający od Syberii poprzez biegun do wybrzeży Szpicbergu i Grenlandii ku południowi, więc też niebezpieczne góry lodowe wędrować mogą w tym tylko kierunku, każdy więc, kto się znajdzie bezpośred-

niem tego wyprawa wyruszyła pod biegun północny dopiero w momencie, kiedy w strefie polarnej zbliża się już okres nocy, trwającej, jak wiadomo, pół roku.

Uczestnicy wyprawy, po miesięcznej niemal drodze, zdolali dotrzeć zaledwie do pierwszych większych obszarów lodowych, a od tego czasu pozostali im tylko trzy tygodnie na posunięcie się w głąb lodowców i dotarcie później w miejsce bezpieczne.

Ta krótka wyprawa wykazała, iż łódź podwodna starego typu („Nautilus” był właściwie brakiem z czasów wojny światowej), nie nadaje się do celów badawczych pod biegunem, skutkiem czego Wilkins postanowił zbudować łódź podwodną specjalną, całkowicie dostosowaną do tych warunków podróży i klimatu, jakie na biegunie panują.

Góry lodowe nie grożą śmiałkom

Niejednokrotnie przeprowadzone przez uczonych badania wykazały, że podczas lata lodowce nigdy nie tworzą jednej wielkiej zwartej powierzchni, lecz stanowią jakby sieć z mniejszymi lub większymi otworami. Wskutek tego nie może być mowy o niebezpieczeństwie zgniecenia przez poszczególne bryły lodowe statku, który by się nagle między nimi w okresie letnim wynurzył. Podczas lata nie można pod biegunem przejść nawet 10 km. nieprzerwanie na jednej bryle lodu. Miarodajne są pod tym względem wyniki wyprawy pod biegun „Grafa Zeppelina” latem 1931 r. Do-

Łwowski uczony, p. prof. Sochański, zamieścił w prasie lekarskiej szereg artykułów o swych długoletnich spostrzeżeniach nad osobliwościami psychiki męskiej i kobiecej. Szczególnie charakterystyka psychiki kobiecej wypada u prof. Sochańskiego b. ciekawie i... b. chaotycznie. Jednak z chaosu tego da się wydźlić kilka zasadniczych psychofizjologicznych grup: 1) Kobieta „z piekła rodem” — czyli „diablica”. 2) Niewolnica. 3) Idealna matka. 4) Działaczka społeczna. 5) Muza. 6) Awanturka. 7) Amazonka. 8) Luksusowa żona.

„Diablica” da się podzielić na dwa odrębne typy: 1 — to kobieta blada, chuda, z małą twarzą i dużym nosem, płaskim bustem, kołymi, długimi palcami. Jest ona bardzo przykra dla podwładnych i bardzo uprzejma dla swych szefów. Drugi typ — to t. zw. „megera” — gruba, o czerwonej twarzy, szczególnie w gniewie. Dla podwładnych czasami bardzo dobra, czasami bardzo zła — zależnie od nastroju. Zasadniczo nienawidzi mężczyzn, ale chciałaby nad nimi panować.

„Niewolnica” — posiada zwykle dużo czaru, wydatny biust, skłonność do tycia. Cierpliwa i łagodna. Znosi tyranie męża bez skargi — reaguje najwyżej palcem. Ceni w mężczyźnie przede wszystkim dobroć.

„Idealna matka” — typ trochę podobny do poprzedniego; poza tym zdolna jest do poświęceń.

„Działaczka” — jest twarda i zimna, energiczna, uważa się za całkowicie równouprawnioną z mężczy-

nam. W męczyźnie ceni jego tytuł, stanowisko, majątek, w najlepszym razie umysł. Moment seksualny w jej życiu odgrywa stosunkowo małą rolę.

„Amazonka” — da się podzielić na parę podtypów. Na ogół posiada wiele męskich cech charakteru, jest zwykłą dobrą sportsmenką, często pozostaje przez całe życie niezamężna.

Do jednej grupy da się zaliczyć: „muzy”, „awanturnice” i „luksusowe żony” — nie należą one do jakiegosć ściśle oznaczonego psychofizjologicznego typu. Wspólną cechą tych kobiet jest to, że ich „ja” jest albo zagadką dla wszystkich (dla nich samych), albo jest w ogóle niczym, absolutnym zerem, pozłotą, fatą morgana. Czasem mgliste, fanta styczne marzenia ich pobudzają wrażliwych mężczyzn do twórczości i wówczas kobieta tego typu staje się „muza”.

Stosownie do tego, jaką korzyść dają otoczeniu, kobiety te są albo zupełnie bezwartościowe („luksusowe żony” — piękne ale pod względem psych. cznym zupełnie zera), albo niebezpieczne (awanturnice), albo pośrednio korzystne dla ogółu (muzy).

Wiele z tych typów spotykamy również wśród mężczyzn, więc np. męskim odpowiednikiem „megery” jest „domowy tyran”. Doskonałym typem „działaczki” jest „działacz”, „amazonki” — „sportowiec”, „luksusowej żony” — „złoty młodzieniec”. Ale w życiu mężczyzny nigdy nie odgrywa tak dominującej roli moment fizjologiczny, jak w życiu kobiety.

JEDYNY W KRAJU STÓŁ ELEKTROTECHNIKI SAMOCHODOWEJ
TUSZYŃSKI KURSY SAMOCHODOWE
Nowy Świat 44

Książki nadesłane do Redakcji

Antoni Gawliński: PEREGRYNACJE ANDRZEJA WILCZKA. Powieść. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów 1937. Str. 197. 16 plaszew kolorowych. Cena zł. 3.80, w oprawie 5.20.

Nieskomplikowana intryga tej powieści zadziwiająco została jedynie w tym celu, aby ułatwić autorowi wprowadzenie młodych czytelników po Polsce i Włoszech epoki Odrodzenia.

Kazimierz Konarski: PRZYGODY JEDNEJ KSIĄŻKI. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów, 1937. Str. 117. Cena: zł. 2.50. Zawijające dzieje znanej książki Konarskiej o Krasnoludkach, 16-tych wielokrotnych a przypadkowych zmianach małych właścicieli znalazła schronienie w bibliotece publicznej.

U. Waldo - Cutler. O KRÓLU ARTURZE I RYCEZACH OKRĄGLEGO STOLU według Maloryego „Mort d'Arthur”. przełożyła Felicja Kruszevska. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów 1937. Str. 242. Cena: zł. 3.80.

Słynne opowieści o Królu Arturze i Rycerzach Okrągłego Stołu, opracowane przez utalentowanego beletrystę angielskiego na podstawie starodawnego dzieła Tomasza Maloryego, nie utraciły w kunsztownym przekładzie F. Kruszevskiej nic ze swojej pierwotnej prostoty, bezpośredniości i plastyczności.

Jan Parandowski: WOJNA TROJANSKA. Opowiedziana dla młodzieży według Iliady Homera. Wydanie drugie. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów, 1937. Str. 79. Cena zł. 1.70.

Zofia Kossak: PUSZKARZ ORBANO. Powieść historyczna. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów 1937. Str. 206 z ilustracjami. Cena: zł. 3.60 w oprawie 5.20. Nowa powieść autorki „Kryżowców” rozta-
cza przed młodymi czytelnikami

przejmujący obraz agonii Imperium bizantyńskiego, upadającego nieuleczalnie dzięki brutalnej przemocy najeźdźców tureckich, ile dzięki degeneracji i spodenia własnego społeczeństwa.

Stanisław Adamczewski: STEFAN ZEROMSKI. Żary biograficzne. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów 1937. Str. 125. Cena: zł. 2.20. Nowa praca Stanisława Adamczewskiego stanowi biograficzne uzupełnienie wielkiej monografii jego o Żeromskim p. t. „Serce niemaszyna”.

Teodor Jeske - Chojński. TIARA I KORONA. Powieść z XI wieku. W opracowaniu dla młodzieży. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów 1937. Str. 359. Cena zł. 4.20.

Jeden z najtragiczniejszych a zarazem najbardziej emocjonujących konfliktów średniowiecza, walka ambicioznego cesarza Henryka IV z nieugiętym papieżem Grzegorzem VII o suwerenność w świecie chrześcijańskim — oto to, na którym rozgrywa się akcja tej ciekawej i z dużym znawstwem epoki napisanej powieści.

Wykaz literatury bieżącej o Śląsku. Opracowany przez Śląską Bibliotekę Publiczną im. Józefa Piłsudskiego pod redakcją Jacka Koraszewskiego. Rok II, nr. 2. Kwiecień — czerwiec 1936. Stron 16. Cena 80 groszy.

Świeżo ukazał się drukiem nowy numer „Wykazu literatury bieżącej o Śląsku”. Numer ten obejmuje druki dotyczące Śląska, które się ukazały w drugim kwartale bieżącego roku. W numerze uwzględniono 217 pozycji w językach: polskim, czeskim i niemieckim.

Słownik ortograficzny dla wszystkich klas szkół powszechnych według uchwały Komitetu Ortograficznego Polskiej Akademii Umiejętności. Wydanie trzecie. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów, 1936. Str. 144. Cena zł. 0.60.

KUPOJ TYLKO DOSKONAŁE POLSKIE KOSMETYKI
Laboratorium **St. Górski** Warszawa, Leszno 12

Od młodości do starości będziesz mieć zdrowie, zbyć, używać tylko stale **AGATOL** pastę do zębów VENUŠ niezawodny krem od zezarów, piegów i liszaj. ANITRA krem znakomicie udelikatnia, matuje, pod puder. ARAGO powszechnie znany płyn od odcisków, stwardnień i brodawek. EKSTANS proszek od potu, skutek po i życiu KREM LANOLINOWY udelikatnia ręce, zabezpiecza od odmrożeń. GLICERYNA ZGĘSZCZONA do rąk. KREM OGÓRKOWY udelikatnia cerę. LAKIER DO PAZNOKCI trwały białoczący.

nio w strefie biegunowej, nigdy nie jest na żadne niebezpieczeństwo z ich strony narażony.

Niedogodności „Nautilusa”

Pierwsza wyprawa Wilkinsa wykazała szereg trudności natury technicznej. Przede wszystkim więc „Nautilus” posiadał zbyt wielkie rozmiary, jego maszyny zajmowały nadmiernie dużo miejsca, gdy tymczasem dla badań naukowych mniejsza lub większa szybkość nie jest sprawą istotną. Zresztą i ster tamtej łodzi okazał się nie bez wad, gdyż został tak poważnie uszkodzony.

ktoży będą mieli na celu ściśle dogłębne wszystkich szczegółów łodzi podczas wyprawy i pozycjonie później fachowych w tej budowie zmian. Jeżeli ta próba się uda, jeżeli dzięki niej da się całkowicie dostosować nową łódź podwodną do warunków podbiegunowych, w roku przyszłym już wczesną wiosną wyruszy Wilkins na wielką wyprawę pod biegun północny i przepłynie olbrzymią stosunkowo przestrzeń, bo ze Szpicbergu przez biegun do Alaski

Wu.
OPTYK
St. RUDZKI
WARSZAWA
Nowy-Świat 40, tel. 5.00-64.
w podwórzu Kina „PAN”

Wykonywana szklą ściśle p/g przepisów PP. Lekarzy, firm: ZEISS „PUNKTAL”, „URO-PUNKTAL”, RUDENSTOCK PERFA, HYGAL-PERFA, ro-
bota solidna i terminowa.